

ÎNCHEIERE

18 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul lui Andrei Grib, avocatul Iurie Crivorucica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Grib împotriva lui Andrei Panfil cu privire la încasarea sumei, repararea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Andrei Grib și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 18 ianuarie 2016, Andrei Grib a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Panfil cu privire la încasarea sumei, repararea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că, pârâtul s-a adresat cu plângere către Procuratura Centru, privind tragerea lui la răspundere penală pentru depășirea atribuțiilor de serviciu în cadrul CIA „Transelit” SA, unde activează în funcție de director al filialei Chișinău, CIA „Transelit” SA.

Menționează că, în vederea verificării circumstanțelor invocate de pârât a fost citat la Procuratura Centru în conformitate cu prevederile Codului de procedură penală.

Invocă că, în rezultatul efectuării verificărilor, pârâtul la data de 10 iulie 2015, a fost informat că intervenția procurorului în cazul sesizat nu există, deoarece reclamantul și-a exercitat atribuțiile de serviciu în limitele stabilite conform obligațiilor de serviciu în cadrul CIA „Transelit” SA.

Afirmă că, petiționarul nu a contestat răspunsul procurorului.

Susține că, în vederea reprezentării sale în fața Procuraturii a încheiat un contract de asistență juridică cu un avocat, suportând cheltuieli privind achitarea onorariului avocatului în sumă de 5000 lei.

Menționează că, în același moment cu sesizarea adresată Procuraturii sect. Centru, pârâtul a întocmit și o reclamație, înregistrând-o în registrul de reclamații a CIA „Transelit” SA, indicând că, directorul companiei Grib Andrei a dat dovadă de comportament neadecvat, jucând un teatru și ridicând vocea, urmărind scopul intimidării sale, prin amenințarea că va chema poliția și paza, solicitând demiterea din funcție.

Declara că, pârâtului i-a fost expediată pretenția, pe care a recepționat-o la data de 15 decembrie 2015, propunându-i-se compensarea în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de asistență juridică suportate în legătură cu acțiunile admise de acesta în sumă de 5000 lei și a prejudiciului moral în sumă de 15000 lei precum și dezmințirea informației, însă prin răspunsul din 21 decembrie 2015, pârâtul făcând trimitere la art. 8 al Legii cu privire la libertatea de exprimare i-a refuzat în satisfacerea petiției.

Mai declară că, în rezultatul acțiunilor pârâtului, în procesul de beneficiere a asistenței juridice a suportat cheltuieli legate de achitare onorariului avocatului, aceste cheltuieli apreciindu-le ca fiind un prejudiciu material cauzat reclamantului.

Mai afirmă că, prin acțiunile pârâtului au fost lezate și drepturile reclamantului la respectarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale, deoarece, Registrul de reclamații în care pârâtul a făcut afirmațiile menționate supra, este public în oficiul companiei CIA „Transelit” SA, filiala Centru, iar cu conținutul acestuia poate lua cunoștință orice persoana, inclusiv clienții companiei de asigurare, viitorii clienți etc. și consideră că genul respectiv, fără suport probator, poate influența negativ deciziile unor potențiali clienți ai companiei de a încheia contractele de asigurare, sau actualilor clienți de a prelungi contractele de asigurare, în cazul în care informația expusă de pârât nu va fi dezmințită.

Mai comunică faptul că, în calitatea sa de director al CIA „Transelit” SA, filiala Centru trebuie să beneficieze de încrederea asiguraților, societății civile și să fie protejat de orice perturbare în efectuarea cu succes a sarcinilor lui de serviciu și că este nevoie de a le asigura protecția necesară de atacuri verbale ofensive și abuzive în timpul exercitării funcției.

Declară că, în lipsa unui suport factual cât de mic privind acuzațiile de comitere a unor nereguli, pârâtul nu se poate apăra de nici o protecție legală, precum ar fi cea a libertății de exprimare, pentru că libertatea de exprimare încetează acolo unde începe protecția dreptului la reputație a persoanei vizate.

Solicită, încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a cheltuielilor suportate în legătură cu achitarea onorariului avocatului în sumă de 5000 lei, încasarea sumei de 15 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată, obligarea pârâtului să dezmințască informațiile invocate în registrul de reclamații în CIA „Transelit” SA printr-o scrisoare adresată CIA „Transelit” SA în termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a hotărârii judecătorești.

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 29 noiembrie 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță respingând acțiunea a reținut că, nu găsește temeiuri de a-l obliga pe Andrei Panfil să dezmințască informația cu privire la fapte indicate în reclamația din 08 iulie 2015, deoarece, noțiunea de dezmințire reprezintă informarea

relatărilor defăimătoare cu privire la fapte care nu corespund realității, iar în speță a fost stabilit cu certitudine veridicitatea informațiilor referitoare la existența întâlnirii și discuțiilor în contradictoriu între reclamant și pârât, precum și avertizarea pârâtului de către reclamant despre posibilitatea chemării pazei sau poliției,

La fel, prima instanță a reținut că, pârâtul a acționat în corespundere cu prevederile art. 3 alin.(1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, amintind în același timp că libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează pe cineva, considerente din care prima instanță a conchis că expunerile cu privire la fapte, precum și în judecățile de valoare invocate de pârât în reclamația din 08 iulie 2015, nu sunt întrunite elementele delictului de defăimare stabilite de art. 7 alin.(2) și (4) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010.

De asemenea, prima instanță a respins ca nefondate argumentele reclamantului cu privire la prejudicierea sa de către pârât și ca fiind lipsite de suport argumentele privind existența obligației pârâtului de ai compensa acestuia eventualele cheltuieli de asistență juridică și suferințele morale determinate de plângerea depusă la procuratură, deoarece nu a demonstrat calitatea sa procesuală, sau desfășurarea unei anumite acțiuni procesuale la procuratură, care eventual l-ar fi determinat să suporte careva cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 mai 2017 a fost respins apelul declarat de către Andrei Grib și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 11 iulie 2017, în termenul prevăzut de lege, Andrei Grib, prin intermediul reprezentantului, avocatul Iurie Crivorucica a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt neîntemeiate, deoarece la emiterea acestora de către instanțele ierarhic inferioare au fost încălcate normele de drept material și, anume, au fost interpretate eronat prevederile art. 3 alin. (1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, omițând examinarea raportului litigios prin prisma art. 7 alin.(1) al Legii sus menționate, care prevede că, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei și demnității, reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Susține că, instanțele ierarhic inferioare urmau să verifice dacă declarațiile făcute de Andrei Panfil în adresa sa au avut substrat factologic suficient, răspuns la această întrebare în principiu se conține în răspunsul Procuraturii Centru, răspuns care nu a fost contestat de către Andrei Panfil.

Prin referința din 19 septembrie 2017, reprezentantul lui Andrei Panfil prin intermediul, avocatul Ivan Russu a solicitat considerarea recursului ca inadmisibil și menținerea deciziei instanței de apel ca fiind legală și întemeiată.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronate în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul lui Andrei Grib, avocatul Iurie Crivorucica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul lui Andrei Grib, avocatul Iurie Crivorucica, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului lui Andrei Grib, avocatul Iurie Crivorucica ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul lui Andrei Grib, avocatul Iurie Crivorucica se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton

Mariana Pitic